

Redacția: Administrația,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 50.
Horisontal: noaptea: un șu
prie etc. — Maneris: un șu
etc.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Zvezda
Schale, Rudolf Wasse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dumecor. în Budapesta: A. V.
Goldberg, S. Kuman Bernat; în
București: Apone Iancu, Suc-
curărie de România; în Ham-
burg: Karoly de Iselmann.
Prețul inserțiilor: o soră
garmond pe o coloană 5 or. și
50 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Recitate pe pagina 8-a o
soră 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL IX.

„Gazeta” ieșe în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
administrației, piața mare,
târgul Inului Nr. 50 etajul
1: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 59.

Brașov, Vineri 14 (26) Martie

1897.

Care va fi leacul?

Nu fără temei a Țis primarele Vaszary, cu ocaziunea adunării generale din zilele trecute a societății „S. lui Stefan, că „moravurile timpului nostru sunt înveninate, nu mai recunoscem societatea maghiară de odinioară; pretutindenea distrugere, anarhia și decadentă. Morală patriă și Dumnezeu sunt ați numai vorbe goale”,

Acestea sunt constatări grozave, sunt adevăruri scose din experiența zilnică, pe care unui Maghiar modern de calibrul lui Vaszary, înflăcăratul sprijinitor al ideilor de maghiarizare, îi va fi cădut foarte greu de-a le întări față cu conaționalii săi, dăr a trebuit să le întărească. Distrugerea, anarhia și decadentă, de care a vorbit primarele, au ajuns la așa grad, încât nu mai pot fi ascunse. Le-a constatat cu ocaziunea această Vaszary, le-au constatat cu altă ocaziune alți bărbați fruntași ai Maghiarilor, ba într-un moment lucid al său le-a constatat încâtva însuși ministrul Wlasics mai zilele trecute în parlament, plângându-se și el contra moravurilor de ați ale societății maghiare.

Trăim, în adevăr într-o epocă de corupțiune și demoralizare, care îți face impresia, că toate sunt putrede în acest stat, toate merg spre ruină și decadentă, toate se destramă și nimicesc. Defraudările, speculațiunile murdare, șarlataniile de tot soiul sunt la ordinea zilei și se practică pe-o scară întinsă. Er cât pentru „ghesefturi” sunt implicați în ele și vânduți membri ai societății maghiare, care ocupă funcțiuni prime în stat și sunt puși ca exemple și modele de imitare înaintea cetățenilor.

Și o parte din foile ungurești constată zilnic, în mod direct, ori indirect, că de aceste simptome de decadentă morală Ungurii nu mai au scutită ați aproape nici o instituțiune, nici o corporațiune de-a lor.

Chiar cele două camere ale legislațiunii chiămate a ocupa locul prim în stat, sunt în mare parte, compuse, cum accentuează aceste foi, din nisce elemente foarte problematice.

În privința acosta avem tocmai acum înaintea noastră câte-va constatări ale unei foi ungurești, care sunt cu atât mai prețioase, fiindcă fôia, de care vorbim, nu stă tocmai departe de vederile cercurilor guvernamentale.

E vorba adevărat de speculațiunile, ce se fac la noi cu mandatele de deputați ai camerei. „Egyetértés” constată cu cifre, că între actualii deputați dietali, nu mai puțin ca două sute optzeci și trei (283) sunt de aceia, cari chiar decă ar voi, nu pot să servescă conștientos intereselor țerei, fără de-a nu risca mari interese materiale ale lor. Toți aceștia adevărat sunt angajați, fiă ca directori, fiă ca membri în direcțiune de întreprindere pe acțiuni cutăror societăți. Remunerațiile lor coastau de obicei din tantieme. Va să dică cu cât societățile pot face mai mari speculațiuni, cu atât sunt mai mari și tantiemele, sau mai bine Țis remunerațiile deputaților, cari pörtă eticheta de directori sau de membri în direcțiune.

E evident, că aici avem de-a face cu un sistem de speculațiuni fără părechia. O sumedenia de fabrici și societăți de exploatare, ca de exemplu a industriei morăritului, a minelor de cărbuni, a fabricelor de fierărie, a diferitelor tipografii, a constructorilor de tot felul etc. sunt reprezentate în dietă prin câte unul, doi, patru ori chiar mai mulți deputați.

Se nțelege, societățile amintite au scit ce fac, când s’au îngrijit să aibă în fruntea lor câte-un deputat. Acești deputați vor trebui dör să îngrijescă de-a câștiga societăților reprezentate de ei fel de fel de favoruri, căci altfel nu vor puté trage tantieme mari și grase. Pentru a puté

câștiga însă favoruri, trebuie să se aibă bine cu guvernul.

Lucru firesc, că în astfel de împrejurări cu greu poți admite, că astfel de deputați vor servi cu sinceritate interesele țerei. Mandatul de deputat le este bine venit pentru a-și servi interesele proprii, sau cu alte cuvinte pentru a face speculațiuni.

Am semnalat aici calamitatea acosta, cu care se ocupă ați totă pressa ungurească și care a caracterizat-o foarte nemerit contele Albert Apponyi la banchetul, ce s’a dat cu ocaziunea jubileului unuia din partisanii săi.

„În Ungaria, Țise el, nu bantue numai corupțiunea, ci și aceea ce e mai rău decât corupțiunea: tolerarea corupțiunii de cătră „omeni cum se cade”, cari prin asistența lor pasivă promovază numai nascerea imoralității în viața publică. Și acosta corupțiune legată cu forța dă degenerarea politică de astăzi”.

Bola este dăr cunoscută. Care va fi însă leacul?

Evenimentele în Turcia.

Correspondentul fôiei germane „Vossische-Zeitung”, care se află la Ellassona în tabăra turcească, de lângă granița Greciei, raportază că totă puterea militară a Turcilor constă din 32 mii de omeni, între cari 6 mii cavaleria, cu 160 tunuri Krupp. Cavaleria abia are 2 mii cai și artileria stă tot așa de rău. Mai mulți oficeri germani sunt angajați la artileria turcească; de-simintrelea e lipsă de oficeri instruiți și de suboficeri.

De altă parte Grecia face cele mai mari încordări pentru a se pregăti de răboiu. „Monitorul” din Atena publică un decret, care ordonă formarea de 10 batalioane noue de infanteria, 14 baterii, un batalion de geniu și 6 companii de tren. Armata în Tesalia este împărțită în două divisiuni de câte două brigade. Armata în Pireu formază o divisiune cu două brigade.

„Cor. Pol.” află însă că ostirea grecească se află într-o stare care nu i iertă a

se gândi la o campanie serioasă cu Turcii. În Londra se crede decă că un răboiu greco-turcesc nu e verisimil, cu toate acestea puterile au înscut să socotescă deja și cu eventualitatea lui.

„Gazeta de Colonia”, aduce șicrea, că Anglia propune ca puterile să ia măsuri pentru delăturarea pericolului unei ciocniri la granița Tesaliei. Acosta șicre se confirmă și din Viena. E vorba de o nouă acțiune a puterilor pentru a face pe Greci și pe Turci să păstreze o zonă neutrală la granița prevădându-se măsuri coercitive, la cas decă o parte sau altă n’ar satisfacere pretensiunii puterilor; în special amenințându-se în cazul acesta Grecia cu blocada dela Volos, prin care s’ar împedea trimiterea de noue trupe la granița.

Din Paris se anunță că Anglia a făcut guvernului francez următoarea nouă propunere: Anglia va trimite pe cheltuiela ei propriă 10 mii de omeni, ca să ocupe Creta, silind trupele grecesci să se retragă, er pe insurgenți să depună armele. Decă marile puteri vor consimți, Anglia va lua parte la blocada porturilor grecesci. Ministrul Hanotau, răspunse îndată că Franca e de părere că pacificarea Cretei nu are să se facă de-o singură putere și că celelalte puteri continentale sunt de aceeași părere.

Presă rusescă, arată din nou mare neîncredere față cu Anglia mai ales „Novoie Vremia”, accentuează, că deosebirea de păreri între guvernul engles și opoziția privitor la Grecia sunt numai o comedie, și au de scop numai a masca atitudinea cabinetului.

Și foile germane se plâng în contra Angliei dicend, că ea contribuie la situațiunea desolată de ați, căci e în contra luării de măsuri coercitive mai energice. Și astfel face cu neputință înăsprirea măsuri de blocadă.

Din Salonichi se anunță „Cor. Pol.”: Autoritățile turcesci au fost înscințate, că societatea secretă din Atena, „Ethniki-Heteria” a organizat mai multe bande, cari se concentrează nu departe de granița Tesaliei cu scop de-a năvăli în Macedonia. Comandanții militari din vilaieturile macedone au luat toate măsurile spre a suprima

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Tablouri alese de Andersen.

Este neesplicabil! Când sunt mai adenc impresionat, par’că mi-ar fi limba și mâinile legate; nu pot reda și exprima așa după cum simt în interiorul meu; și totuși sunt pictor, asta mi-o spune ochiul, au recunoscut-o toți căi mi-au vedit tablourile și schițele mele.

Sunt un biet ténér, șed împotriva într-una din îngustești ulicioare, dăr lumina nu’rai lipsese, fiindcă locuiesc în sus, sus cu privirea peste toate cooperișele. Primele zile când venii în oraș mă simțeam foarte strimțorât și părăsit; în locul pădurei și colinelor celor verđi, orizontul meu erau urlișele întunecate. N’aveam nici un prieten, nici o figură cunoscută nu mă saluta.

Într-o sêra stam indispus la ferăstră, o deschisei și privii împrejur. Bucuria mea era nespusă! Vêđui o față cunoscută, ro-

tundă și simpatică, prietina mea cea mai bună din patriă: era luna, iubita și vechea mea prietină, neschimbată, tocmai așa cum era între trestii dinaintea casei noastre când privea la mine. Îi aruncai sêrutări și o vêđui alunecând spre odaia mea și mi promise, că va veni în toate serile când va apărê, și în adevăr și-a ținut cuvântul.

Pecat că nu pôte zăbovi mai mult. De câte-ori vine îmi istorisese una, alta, ce a vedit în noptea sêra premergătoare. „Pictéză ceea ce’ți istorisese”, îmi Țise în prima sêra, „vei complecta o carte cu tablouri frumoșele.” Ceea ce am și făcut de multe zile.

Ași puté să dan în felul meu o nouă „O mie și una de nopți” în tablouri, dăr cred că ar fi prea mult. Cele ce le vêđ eu nu sunt aiese, ci urméză una după alta după cum le-am auzit. Un pictor însemnat, genial, un poet sau cântăreț pôte exprima mai mult de voasce. Ceea ce arăt eu sunt numai umbre fugitive fixate pe hârtia întretesute de ideile mele, fiindcă luna nu

veneă în toate serile, câte-odată se strecura câte-un noor între noi, ba și mai mulți.

Prima sêra.

„În noptea trecută”, acestea sunt propriile cuvinte ale lunei, „luneoi prin aerul clar al Indiei și mă reogindam în Ganges; reșele mele căutau să străbată prin dese grupuri de plantani, cari se bolteau ca găocea unei brôșce țestose. Dintr’un tufiș venea o fată indiană, pășea ușor ca o gazelă și era o adevărată fiică a Venerei, era așa giugașe și totuși plină de viață. Puteam să ceteso în fața ei fină gândurile-i sufletești. Lianele cele ghimpose îi rupeau sandalele, și ea totuși pășea repede înainte; Pasêrea răpitoare, care venea dela riu lă de-și potolea setea, se dădă sficioasă la o parte fiindcă fata ținea în mână o lampă aprinsă. Prin degetele-i subțiri, cu cari apăra flacăra, puteai vedé vibrarea sângelui. Se apropiă lin de riu, puse lampa pe cursul apei, unde începé să plutească, flacăra li-curea par’că ar fi voit să se stingă, dăr to-

tuși ardea, și ochii negri aprinși și însuflețiți ai frumoșei fete scânteiau sub lun-gile-i gene urmărind flacăra. Ea bine șicrea că decă va arde flacăra cât o va puté urmări, iubitul ei este în viață, stingându-se însă, el este mort. — Și lampa ardea, ardea și inima fetei era inflăcărată și tremura de emoțiune. Căđu în genunchi și începé să se închine; lângă ea în erba zăcea re-cele șerpe, dăr ea se gândea numai la Brama și iubitul ei mire. „Trăesce, trăesce!” strigă ea, și rêsunetul văilor îi rêsponse: „Trăesce!”.

Sêra a doua.

„Era eri”, îmi istorisia luna, „când mă uitam într-o curte mioă incurjurată de case; unde era o găină cu unspredece puișori, o fetiță mică saltă împrejurul lor. Găina cotoceogea și își întindea aripelă asupra micușilor ei pui apărându-i. De-odată veni tatăl fetiței și începé s’o certe. Eu alunecai mai departe fără să mă mai gândesc la cele vêđute. Astăsêra însă, numai cu că-

o insurecțiune în ținuturile locuite de Greci. Grecia face mari eforturi spre a răscula pe Greci de pe teritoriul Turciei și mai ales din insulele turcesci unde corăbiile grecești duc arme și material de război în mari cantități.

Ministerul român al afacerilor străine aduce următoarele la cunoștința generală:

Amiralii flotelor: engleză, austro-ungară, franceză, germană, italiană și rusescă din apele insulei Creta au notificat la 5 (17) Martie c. Turciei și Greciei blocarea insulei. Blocarea este mărginită între 23°0',24" și 26°0',30" longitudine Vest după meridianul din Greenwich și paralelii 35°0',48" și 34°0',45" latitudine Nord. Blocarea este generală pentru năile grecești.

Năile de altă naționalitate vor putea intra în porturile ocupate de cele șase Puteri, să debarce acolo mărfuri, cu condițiune numai ca acestea să nu fie destinate trupelor grecești și interiorului insulei.

Năile vor putea fi vizitate.

Interpelația în afacerea școlilor macedonene.

(Ședința dela 10 (22) Martie a Senatului român.)

D. N. Ionescu își dezvoltă interpelarea adresată ministrului de instrucție relativ la scoarea publicată în ziarul „Macedonia“, că Apostol Mărgărit a împărțit 1000 Napoleoni (20,000 Lei) „mercenarilor săi“ din Macedonia o împarte în două: cestiunea ecleziastică și cestiunea școlară.

Vorbind despre numirea Mitropolitului Antim, spune că a putut vedea o scrisoare a acestuia către un monach din România, prin care se plânge că a scris M. Sale Regelui și n'a primit nici un răspuns. De sigur că Regele are motive scrise ca să nu răspundă. Care? Arată că încă nu e nimic hotărât în cestiunea recunoșterii Mitropolitului Antim. Apoi dice că în tota Macedonia nu există o singură mănăstire românească și că nu un apartament la etajul III din o casă 6-ore-care din Pera poate servi de scaun unei Mitropolii române în Macedonia. Cestiunea aceasta a episcopatului român a căzut pe mâna unor exploatare vulgari, nedemni; Apostol Mărgărit, care nu mai poate trăi în Macedonia, pentru că este urât de tota lumea, a voit să-și creeze o nouă funcțiune, aceea de secretar al Mitropoliei.

Venind la școlă d. Ionescu intră de ce ministrul de instrucție nesocotesce eforturile școlilor române macedonene, cari sunt nise inspectorate școlare, punându-le în spețe un alt inspector și încă un om nepopular în Macedonia? De ce se trimit banii tot lui Apostol Mărgărit?

Mai departe d. Ionescu spune că M. S. Sultanul a întărit numai un mitropolit, dăr s'a numit un inspector școlar; în 1895 s'a făcut în Macedonia o mișoare pentru a se substitui comitete școlare inspectorului școlar și atunci guvernul a recunoscut efortii și aceștia au cerut apoi subvenția dela Ro-

teva minute mai înainte, m'am uitat 6r în curtea aceea. De astădată era linișce, dăr nu trecu mult și veni 6rași fetița, se străcură incetisor la cotețul puilor, dădu zăvorul la o parte și intră tiptil înăuntru la pușori; aceștia începură să strige și să se sbată cu aripile. Copila se luă după ei. Am văduț, sciu cum s'a petrecut tot, de-6rece mă uitam printr'o găurice din zid. Mă supărai tare pe fetița aceea sburdalnică și mă bucurai vădund, că vine tatăl său și-o 6ertă și mai aspru ca în ziua premergătoare. Ea își dete capul îndărăt și eu observai în ochii mari și albaștri lacrimi. Tatăl său o întrebă: „Ce faci aici?“, „Voeam să-i cer iertare găinei pentru purtarea mea rea de ieri, n'am îndrăsnit să-ți spun, fiindu-mi gr6ză că mă cerți“ răspuse ea. Și tatăl sărută pe micuța nevinovăție pe frunte, 6r eu o sărutai pe ochi și pe fragedele-i buze.

Lala.

mănia. Cetesce decisiunea Valiului de la Monastir prin care se recunoșce eforturile dreptul de a av6 școli și să ia lui Apostol Mărgărit ori-ce drept de control asupra școlilor.

Oratorul spune, că a trăit să vadă pe Turc av6nd mai mare dreptate decât Românul; de aceea aduce pe român la judecata Senatului și pe turc la lauda lui. Esența circularei Valiului este cam așa: Vădund lealitatea supușilor români îi recunoșce ca aleși în comitetele școlare, cu dreptul a primi subvențiuni de la România, dăr nu de a fi sub ordinele unui funcționar numit de o putere străină.

Aci interpelatorul arată că trebuie să avem mai multă încredere în autoritățile școlare locale și se declară partisan al decentralizării învățământului.

Terminând, d. N. Ionescu spune că decă și-a permis să vorb6scă despre Macedonia, este pentru că ea este prevăduță în tratatul de la Berlin, ca și Creta, și susțin6nd că nu trebuie să lăsăm pe inspectorul nostru școlar suprem arbitru asupra școlilor românești de acolo, dăr să avem încredere în inspectorii școlari locali, în românii membri în eforturile școlare, r6gă pe d. ministru al instrucțiunii publice să ia alte măsuri de cât cele de până acum, cari ne-au stricat și cu Biserica și cu Școlă. (Aplause).

D. G. Mirzescu, ministrul instrucțiunii publice, se declară în neputința de a urma pe d. Ionescu pe terenul pe care s'a pus, căci textul interpelării, care i-a fost comunicat vorbește numai despre o mie de napoleoni, pe cari i-ar fi trimis Apostol Mărgărit la Bitolia mercenarilor săi, și la aceasta numai se crede obligat a răspunde, 6r nu și la celelalte ce ating într6ga cestiune a Macedoniei. Ministrul spune, că avem școli și cler subvenționate în Epir, Tesalia, Macedonia și Albania, că banii se trimet prin Apostol Mărgărit la fiă-oare trei luni și că mii de napoleoni trimesă de acesta la Bitolia represintă toomai suma cuvenită pe un trimestru profesorilor și membrilor clerului de acolo.

D. N. Ionescu, replicând, spune că ministrul a luat declarațiunile dela profesori, că vor asculta de Apostol Mărgărit, că nu se vor mai ridica în contra lui; d-sa califică această declarațiune.

D. G. Mirzescu: Pe acei, cari nu se supuneau autorității noastre, represintă prin inspectorul nostru școlar, nu-i plăteam; plăteam însă pe acei cari se supuneau.

D. N. Ionescu: E un t6rg rușinos ceea ce faci!

D. G. Mirzescu: Au fost unii din profesori cari au fost induși în er6re de d-l Constantinescu...

D. N. Ionescu: Acuți pe consul?! Consulii nu te privesc; nu te amesteca în atribuțiunile colegului d-tale dela externe: veți de profesori!

D. G. Mirzescu recunoșce că pentru a plăti pe unii profesori îi trimete mai întâi la Apostol Mărgărit să facă act de supunere și se felicită de această măsură, cetind un pasaj dintr'o scris6re ce a primit dela d-l Caragiane, în care se dice: „noi ne bucurăm...“ (D. Obedeanu: Il cun6scem, e cunoscut cu Mărgărit!)

Ministrul termină dic6nd, că a creduț nenerit a aplica această măsură pentru a pacifica spiritele în acea atmosferă belic6să, și r6gă Senatul să-l apr6be; în cas contrar, n'are decăt să-i dea vot de blam și d-sa va părăsi imediat banca ministerială. Incidentul se inchide.

SCRIRILE PILEI.

— 18 (25) Martie.

După „Kulturegylet“ vine „Kárpátegyesület“. Par' că s'a luat r6ul după kulturegyletiști. Scandalurile dela „Kulturegylet“-ul din Clușiu nici nu s'a aplanat și nouă scandaluri s'au ivit acum în sinul celeilalte societăți ardelenesești de maghiarizare, numită „Kárpátegyesület“. S'a aflat adecă, că unul dintre cinstiții membri din comitet, anume Papp Gy6rgy, a pus la

busunar banii de-ai societății, așa că președintele societății l'a dat pe mâna judecătii, pornind cercetare criminală contra lui. Cinstitul Papp Gy6rgy publicase prin foile din Budapesta o declarațiune, în care el se arăta de cătră pădure, încep6nd atacurile în contra președintelui și a altor membri fruntași din comitetul societății. Ce-i drept, această declarațiune și-a revocat'o „patriotic“ printr'o contra-declarațiune rușinosă, în care însuși se dă pe sine de minciună, spun6nd că toate ce le-a d6s sunt neadevăruri și rugându-se de iertare. Dăr președintele totuși nu l'a iertat, ci l'a dat în cercetare. Acestea le aflăm într'un raport din „Kolozsvar“ și am ținut să le relevăm pentru ca să se șce și între Români, de ce greu calibru sunt actualii „civilisatori ai Orientului“.

Reserviști greci. Din Galați se șorie, că Duminecă, 9 Martie v., pe la 6rele 6 s6ra, a sosit din susul Dunărei un remorcher av6nd pe bord 250 rezerviști greci. La sosirea în port, mulțimea adunată pe cheu a făcut o manifestațiune de simpatie soldaților elini. Luni dimineța rezerviștii s'au imbarbat pe vaporul român „Medea“ pentru Constantinopol, de unde vor pleca mai departe la Atena, spre a se presenta la regimentele lor respective.

Un colet poștal, conțin6nd acte diplomatice de o mare importanță, destinate unei legațiuni din Bucuresci se pierduse — s6pt6măna trecută — pe parcursul Buda-pestă-Orșova. Incep6ndu-se cercetări, coletul — care fusee rătăcit — a fost găsit abia Duminecă, când a fost predat legațiunii, căreia era destinat.

Teatru german. Drama „Morituri“ de Sudermann, care era să se repesinte astădu, a r6mas să se dea mâne, Vineri, 6r adu, Joi, se dă drama „Die offizielle Frau“, după novela lui C. Sauvage, de H. Olden.

O carte a d-lui Axentie Severu. A eșit de sub tipar: „Răspuns la Cartea negră, scrisă de br. Kemény István jun. și publicată de Hentaller Jozsef“, de Axentie Severu. Brașov, 1897. Tipografia A. Mușeșianu. — Însemnătatea acestei scrieri a veteranului luptător dela 1848 n'avem nevoie să-o accentuăm în deoseb. Parte însemnată din răspunsul la „Cartea negră“ s'a publicat și în foiletonul ziarului nostru, ea conține însă și un „Adaus privitor la „incendiarea și devastarea Aindului“ de 183 pagini încă nepublicat. Într6ga carte conține 364 pagini și se află de v6ndare, cu 65 cr. (trimisă francat 70 cr.) seu 1 leu 50 bani exemplarul, la tipografia „A. Mușeșianu“, precum și la d-l autor Axentie Severu, Brașov (Strada Postavului Nr. 10).

Un proces caracteristic.

Cercul de sus al Brașovului, 9 Martie.

În s6pt6măna trecută tribunalul r. din Brașov a adus sentința în procesul de rescumpărare a pământurilor, ce incongiură așa dic6nd comunele Săcele și se estinde până înaintea caselor locuitorilor, dăr care pământuri formeză teritoriul comunei Preșmer și Herman. Procesul este purtat de cătră comunele Săcele prin avocatul Dr. Papp Árpád, contra comunelor Preșmer și Herman, care au ca ap6rători pe avocații Dr. Harmath Lejcs și Dr. K. Schnell, deputat dietal.

Sentința este în favorul Săcelenilor și s'a adus de-oamidată numai contra comunei Preșmer. În sensul sentinței, 950 jug6re de pământ din teritoriul acestei comune au să trecă în posesiunea Săcelenilor, cărora li-s'au dat spre rescumpărare cu câte 36 fl. jug6rul.

Sentința această s'ar păr6, că privesce numai pe comunele interesate amintite mai sus; în faptă însă ea se pare, că va av6 o influință asupra vieții din întreg comitatul în ce privesce relațiunile dintre Sași și ceilalți conlocuitori.

Ansă la proces a dat sistemul de usură introdus de cătră comunele Preșmer și Herman față de locuitorii din Săcele, și 6tă cum:

Locuitorii din Săcele, strămtorați de teritoriu străin până lângă casele lor, au fost necesitați să arendeze dela comunele proprietare teritoriul din apropierea lor, căci altcum erau expusi la feliu și feliu de șicane din partea lor. Arenda la început a fost f6rte mică, anume în anul 1849 era 2 fl. de jug6re. Între astfel de împrejurări locuitorii seceleni își puteau ține vite etc., cu un cuv6nt se puteau mișca liber, deși erau incunjuțați de teritoriu străin, 6r comunele proprietare își aveau venitul lor.

Cu timpul însă arenda mereu s'a ridicat, așa că în anul 1891 arenda a ajuns dela 2 fl. la 13¹/₂ fl. și această a provenit de acolo, că comunele proprietare nu arendau pământurile Seceleenilor din mână liberă, ci pe calea licitațiunii, dându-se astfel ocaziune a se amesteca alții străini și aceștia oferiau sume mari, șciind, că Seceleenii sunt necesitați să le subarendeze dela ei, de6rece teritoriul acesta era baza subsistenței lor.

Între astfel de împrejurări, locuitorii din Săcele s'au adresat cătră vecinii lor Sași, ca să le v6ndă auel teritor, oferind ca preț de rescumpărare suma, ce o reprezentă arenda șciotită, după calculul mediu dela anii 1849—1891, dăr neînvoindu-se la această, au ajuns la proces, care vedem, că la instanța primă s'a decis în defăvorea Sașilor.

Se înțelege, conlocuitorilor Sași această nu le cade bine, sunt necăjiți și necasului lor se să dă presiune în col6uele organului Sașilor „verdi“ „Kronst. Ztg.“, care dice, că o mare nenorocire a ajuns pe contrafrății săi din Preșmer. Le cade greu, mai ales fiind-că pe lângă tot guvernamentalismul lor și pe lângă totă politica de țirire și de „înfrățire“, totuși când e vorba de frângerea pânei întrei ei și S6cui (Seceleenii interesați în acest proces sunt în cea mai mare parte S6cui!) Sașii nu pot ține rost ca „frății“ lor.

Dăr eu în cazul de față nu găsesco de loc justă supărarea Sașilor. Sunt prea de tot egoiști compatrioții noștri, așa că în cele mai multe casuri numai prin procese și cu mari neplăceri p6te omul nesă să revindice dreptul față de ei. Noi, cari trăim în sate mestecate cu Sașii o esperiam această d6lnic.

Să luăm ca exemplu comuna Ghimbav. Aici locuitorii sunt ²/₃ Sași ¹/₃ Români. Cu ocaziunea comasării, ce s'a făcut anul trecut, s'au dat din izvorul comunal bisericești evanghelice șasesci 22 jug6re, 6r celei românești întâi numai 15, și după ce s'a protestat 20 jug6re. Este asta proporțiune dr6ptă?... Articolul de lege 53 din 1868 dice espres, că din averea comunală are să se dea diferitelor naționalități spre scopuri culturale în proporțiune cu numărul sufletelor. Cifrele de sus arată lămurit, cum se respectă această lege de cătră conlocuitorii noștri Sași.

În comuna Vulcan, biserica evanghelică primesce din casa alodială de 5 ori mai mult, de cum i se compete pe baza legii de sus față de biserica românească. Mai tot așa se împarte dreptatea din partea compatrioților sași și în celelalte comune locuite în parte mare cu Români.

Apoi încă ceva. În tot cercul de sus al comitatului Brașov, în comunele locuite de Sași și Români, deși în unele întrec Români pe Sași după numărul sufletelor, nu este un singur Român membru ales în reprezentanța comunală!

Acestea sunt motivele, ce ne fac să sperăm, că măcar acest cas ou procesul Seceleenilor îi va face pe compatrioții Sași să tragă învățătura din el și mai întâi să caute a face dreptate ei însiși și conlocuitorilor lor de alte limbi și să nu aștepte să ajungă lucrurile la judecătoria. Altfel nu vom putea purta împreună lupta împusă ambilor de inamicul comun.

Ple.

Deprinderile de arme în anul acesta.

Deprinderile de arme din anul acesta pentru oficerii și aspiranții de oficeri în rezervă se vor începe în luna Aprilie. Oficerii și aspiranții de oficeri în rezervă, cari fac parte

din trupele din reionul corpurilor I—XIV, își vor face deprinderile de arme la trupele lor, 6r cei împărțiți la regimentele: 23, 39, 53, 62, 70, 86 și 49 vor face deprinderile de arme la batalioanele numitelor regimente staționate în Bosnia și Herțegovina, tot asemenea și cei împărțiți la batal. de vânători Nr. 11, apoi cei dela artileria de cetate reg. Nr. 5 și cei împărțiți la batalion. 2 și 3 din artil. de cetate staționate în Bosnia și Herțegovina.

Oficerii și aspiranții de oficeri în rezervă dela infanteria și artileria de câmp, cari în cas de mobilizare sunt împărțiți la regimentele bosniace și herțegovinene, séu la artileria de munte, vor avé a se presenta la corpul lor de armată. Mai departe oficerii și asp. de oficeri, cari aparțin la batalionul 2 dela reg. de infant. Nr. 26, bat. 3 a regmt. Nr. 46, la bat. 2 reg. Nr. 75 și la bat. 2 a reg. Nr. 92 nu vor face deprinderile de arme la batalionul lor, care e staționat în Dalmația, respective Bosnia și Herțegovina, ci la acel batalion, care se află staționat în cercul de reintregire.

Acei oficeri în res. dela pioneri, cari în cas de mobilizare vor fi împărțiți la regimentul de pioneri, vor face deprinderile de arme la batalionul 5 de pioneri, oficerii aceștia, în cele 11 zile din urmă ale deprinderii de arme vor fi împărțiți în depoul pionerilor din Closterneburg séu la cel din Viena.

Ministrul comun de războiu a dat ordin comandantilor de trupe, că în cestiunea petițiilor pentru amânarea deprinderilor de arme a rezerviștilor să fiă cât se poate de strict și numai în casuri de tot grave să li-se ia în considerare cererile.

„Reuniunea sodalilor români din Clușiu“.

(Coresp. part. a „Gazetei Transilvaniei“.)

Clușiu, 24 Martie 1897.

Bărbații de-ai noștri conscii de datorițele lor și doritori de progres ca d-nii Iosif Pop, Gavril Pop canonic metropolitan, fost protopop al Clușinului, Petru Nemeș, Leontin Pop, Vasilie Ranta, Lazar Baldi, Ladislau Pop, dascălul Iacob Muresian etc. în 1871, adecă acum douăzeci și șese de ani, au luat nobila inițiativă și au înființat în Clușiu reuniunea sodalilor și meseriașilor români, atât de necesară mai ales având în vedere, cât sunt de risipiți sodalii și măiestrii români aflători în Clușiu pe la diferite măiestrii, așa că unii se și instrăineză, își uită limba, religiunea și datinele strămoșesce.

În adunarea generală din 26 Februar 1871 se constituie reuniunea sub presidența lui Gabriel Pop, apoi aprobându-i-se statutele sub bărbatul de pie memorie Dr. Grigorie Silași, care 12 ani conduse reuniunea cu mult zel, din 1885 și până astăzi president e Vasile S. Podobă directorul esec. al „Economului“.

Pentru dezvoltarea, nutrirea și susținerea alipirei de neam și a spiritului social în sodali și industriași în acest lung period de ani au lucrat frunteși de-ai noștri foarte mult; convenind în Casina română au ținut unele disertațiuni și propuneri referitoare la industria, comerț și peste tot din științele reale și altele. Oare cine merită recunoștință mai multă, decât nu mult regretatul Dr. Silași, fostul president; eruditul și zelosul bărbat Dr. Aurel Isac, care nu cu diletantism politic și-a câștigat iubirea, alipirea și încrederea noastră a tuturor, ci cu faptele lui, apoi învăț. Iacob Muresian, — cari toți trei ținură disertațiuni și prelecțiuni sodalilor.

Trecutul de un pătrar de secol al acestei reuniuni, trebuie să mărturisesc însă, că în ce privește rezultatul material nu-l pot numi nici-decum satisfăcător, ba peste tot dis, chiar și rezultatul moral nu stă în consonanță cu marea indigență reclamate de împrejurările locale ale măestrilor noștri.

Aceasta s'a constatat și în adunarea generală a 25-a a reuniunii, ce s'a ținut în 22 Martie n. c. al căreia punct mai în-

semnat a fost raportul secretarului pro 1896.

Cu multă pietate amintesc raportul trecerea la cele eterne a neuitatului și aprigului luptător Gregoriu Silași, fostul president (1873—1885) al reuniunii, prof. de universitate pens., fost director al „Economului“ și membru al mai multor corporațiuni științifice și literare. Acest bărbat erudit, dăce raportul, a trecut la cele eterne în patria cerescă, lăsându-ne de moștenire memoria lui pie și faptele lui mărețe, săvirșite în viață pe toate terenurile românești sociale și culturale. Tot așa amintesc de mărtea măiestrii Teodor Vecian, membru fondator, la a căror înmormântare și reuniunea, în frunte cu comitetul, a luat parte.

Reuniunea are acum 17 membrii fondatori, 37 ordinari și 2 ajutători la oaltă 56.

Fondul reuniunii ar fi de vre-o 1200 fl. Cu toate acestea, starea casei e foarte deplorabilă și însuși raportul a constatat, că în privința acesteia va rămâne acest period în anele reuniunii ca un period de tristă aducere aminte. Și acesta din cauza unor neglijențe, care au făcut, ca bilanțul anilor 1889—1894 se fiă nelămurit, ba și încurcat, așa că comitetul în cele 5 ședințe din anul trecut s'a ocupat peste tot numai de această afacere, carea numai în ședința din urmă de comitet fu rezolvită în cât-va în mod satisfăcător pentru reuniune.

Dér să sperăm și noi, împreună cu comitetul, că anul 1897 ne va scăpa de toate încurcăturile și se va restabili echilibrul în bilanțul fondului reuniunii noastre, putând astfel să desvölte reuniunea o activitate serioasă și spornică pentru promovarea scopurilor sale.

Cu privire la ajutărele, ce se vor împărți între sodali, se primesce propunerea comitetului. Localitatea de întruniri va fi în Casina, unde foile și toate celelalte stau și la dispoziția meseriașilor.

E chiar revoltător faptul, că sunt membrii fondatori și ordinari în restanță cu taxele unii chiar dela înființarea reuniunii (!)

Zadarnică este munca câtorva bărbați fruntași, decât masa inteligenței noastre stă cu mâinile în sin. Oare nu ar fi timpul, ca părăsind odată indiferentismul, separatismul și passivitatea, tot cărturarul român să devină un sincer și devotat sprijinitor al luptelor pentru dezvoltarea unei clase mijlocie a noastre?

Budgetul pro 1897, pregătit de comitet, a fost votat de adunare și comitetului i s'a dat absolutoriu pentru anul de gestiune 1896.

Noul comitet s'a constituit în următorul mod: President: Basiliu S. Podobă; vice-pres.: Alexandru Nemeș pantofar; cas-sar: Andrei Cassian cismar; controlor: Alexiu Hurducaș pantofar; secretar și notar: Iacob Muresian învățător. Membrii în comitet: Teodor Cuișuș faur, Grigorie Borza rotar, Chirila Chiorean croitor, Ioan Francisc zidar, Grigorie Magyar tipograf, Ioan Moise lemnar; suplente: Basiliu Caian pantofar, Ioan Chioran cismar, Stefan Molnar, Demetriu Dan dogar.

Sfârșesc, dorindu-vă d-nilor din comitet, că frumoasa devisă: „Unde-i unul nu-i putere la necas și la durere“, ce o are reuniunea sodalilor, să-o puneți în praxă mic cu mare, avut cu serac, toți ca unul și unul ca toți pe toate căile, pe toate terenurile vieții sociale să puneți umăr la umăr „unindu-vă în cuget, unindu-vă în simțiri!“

Aleco.

Dare de sémă

despre contribuțiile făcute în favoarea fondului școlărilor bolnavi dela gimnaziul, preparandia și școlile normale gr. cat. din Blășiu din incidentul balului ținut în 11 Februar 1897.

I. În séra balului au suprasolvit: Ios. Ianza 1 fl., Nic. Crișan 3 fl., Dr. Codarcea 1 fl., Dr. Iacob Radu 3 fl., Dav. Radeș 1 fl., Dr. Ilie Dăian 1 fl., Ioach Totoian 1

fl., E. Bian 1 fl., M. Bretter 2 fl., S. Sinberger 3 fl., Simonffy A. 50 cr.

II. Parte înainte parte după bal au contribuit: Esc. Sa Dr. Victor Mihalyi 2 fl., fl. Sa Iuliu Mihalyi. 5 fl., Gavr. Pop 1 fl. 50 cr., G. Bărbat 3 fl., G. Vancea 2 fl., Ana Colceriu n. Sabo 1 fl., I. Muntean 2 fl., Al. Ciura 2 fl., Andreiu Oprea 2 fl., Andreiu Voda 2 fl., Iuliu Truța 1 fl. Dr. B. Bian 20 lei.

III. Din colecte au încurs: 1) Lista nr. 34 colectant Demetriu Cutean protopop în Tichindeal: Doma Prie 1 fl., Szilea 1 fl., Bitay Gy. 1 fl., Dem. Cutean 2 fl., Const. Prie 1 fl., I. Aleman 50 cr., Jakab I. 1 fl., I. Iordachie 50 cr., N. Cruțiu 50 cr., T. Podean 50 cr., T. Sumea 50 cr., S. Grădinar 1 fl. I. Bucur 50 cr.

2) Lista nr. 32 colectant Michail Străjan profesor în Craiova: Ioan Faur 5 lei, Aug. Crainic 3 lei, Ilie Toliu Cheșan 10 lei, Stan Țincu 2 lei, Dem. Panfilu 3 lei, Michail Strajan 60 broșuri din „manualul de bună cuviință“.

3) Lista nr. 7 colectant Ioan Hătiegan protopop în Dérja. I. Hătiegan 1 fl., V. Colcer 50 cr., I. I. Deac 50 cr., Silvia Illyés 3 fl., I. Andrei 50 cr., I. Andrei 50 cr., Aurel Drăgan 50 cr., Alesiu Coste 50 cr., I. Pop 50 cr., Ștef. Pop 50 cr., Iulian Florian 50 cr., V. Pop 50 cr., Elie Șerban 50 cr., Gr. Andreiu 50 cr.

4) Lista Nr. 8 colectant Vasiliu Hossu protopop în Mureș-Oșorhei: V. Hossu 2 fl., V. F. Szálteleki 1 fl., V. Tatar 50 cr., Ștef. Boroș 50 cr., M. Buoșia 50 cr., I. Laslo 50 cr., Ar. Mateiu 50 cr., E. Papp de Grid 1 fl., Mateiu Papp de Grid 2 fl., A. Onaciu 2 fl., Andrei Popp 50 cr., Michail Tătar 50 cr., Al. Vicu 50 cr.

5) Lista nr. 21 colectant Dr. Andreiu Micu, advocat în Făgăraș: Dr. N. Motoc 2 fl., Zinca Roman 1 fl., Bas. Raț 1 fl., N. N. 50 cr., Dr. A. Micu 5 fl., Ioan Scurtu 1 fl.

6) Lista nr. 13 colect. Nicolau Nestor vicar Hătieg: Nic. Nestor 2 fl., Michail Bontescu 1 fl., Dr. Gavril Suci 1 fl.

7) Lista nr. 36 colect. Dr. Ștefan Banfi medic în Buciumșasa: Nic. David 1 fl., Vas. David 1 fl., Aurelia Popa 50 cr., Al. Macavei 3 fl., I. G. Macavei 1 fl. 99 cr., Teod. Macavei Ciuca 1 fl. 50 cr., Nic. Ionuț 1 fl., Aviron Macavei 1 fl., Al. Mocane 1 fl., I. David Drăgan 1 fl., Dr. St. Banfi 2 fl.

8) Lista nr. 5 col. Ioan Loldovan protopop în Mediaș: Romul Mircea 1 fl., Mich. Popoviciu 1 fl., At. Popoviciu 1 fl.

9) Lista nr. 24 col. Dr. Ioan Elecheș medic în Sebeșul-săses: N. Ancescu 1 fl., N. N. 1 fl., Dr. Elecheș 1 fl.

10) Lista nr. 19 colec. Dr. Laurențiu Pop advocat în Abrud: Al. Filip 2 fl., Dr. Laurențiu Pop 2 fl.

(Va urma.)

ULTIME SCIRI

Atena, 24 Martie. Dela granița Tessaliei sosesc scirea, că în tabăra turcescă au sosit **trei-deci de oficeri ruși.**

Londra, 24 Martie. „Daily Chronicle“ anunță din Atena: Ambasadorul rusesc Onu a predat reginei Olga o scrisore autografă a Țarului, în care erau alăturate 50,000 ruble, pe care Țarul le-a trimes pentru refugiații din insula Creta.

Londra, 24 Martie. Se dăce, că veduva Țarevnă a asigurat într'o scrisore pe fratele său, regele Greciei, George, că nici el, nici Grecia nu va avé să sufere nimic. S'a mai lăpuit fama pe aici, că Sultanul însuși va recomanda Greciei să pacifice Creta, și că apoi va fi numit principele George ca comisar al Greciei asupra insulei. Se mai dăce, că Rusia ar fi învoită cu acest plan.

București, 25 Martie. Eri, Marți, la ora 1 p. m., s'a deschis sesiunea generală a Academiei Române sub președința d-lui N. Crețulescu, presidentul ei. Erau prezenți aproape toți membrii cari locuiesc în Bucu-

rescă afară de d-nii P. Aurelian, Maiorescu și Poni. De peste munți era de față numai d-l Iosif Vulcan.

Constantinopol, 24 Martie. În cestiunea cretană s'a ivit un fel de stagnațiune. Tratările curg între puteri și aproape în fiă-care și se ivesce câte-o propunere nouă, dér o hotărâre definitivă cu greu va pute urma încurând. Guvernul turcesc pare că ar fi lăsat totă grija în sarcina puterilor.

DIVERSE.

Țiganca Rigo își reclamă drepturile.

Este oam de mult, de când nu s'a mai auđit nimic despre vestitul Rigo și iubita lui, cu care a pornit în lumea largă. Din Paris se sorie acum: În otelul „Terminus“ de aici unde se află de câte-va zile princesa Chimay cu ciroiul Rigó, alaltăeri diminșă pe la orele 7 se presentă soția legitimă a lui Rigó însoțită de doi martori și un comisar de poliția, ca în presentă acestora să se constate adulterul. La cuvintele comisarului: „în numele legii te provoc să deschii ușa“, Rigó le deschise. Mai întâi năvali în odaia soției lui țiganca Rigó, și repezindu-se spre el îl bătu cum se cade, apoi se întorse și spre princesa Chimay, dér o cinsti numai cu câte-va vorbe, deoarece martorii și comisarul puseră mână pe țiganca înfuriată așa că nu se mai pute mișca. Ea făcu însă o larmă, grozavă așa că toți din otel s'au adunat. În urmă comisarului i-a succes a-o face să tacă și luă proces verbal, constatând adulterul sevêșit. Țiganca Rigó pretinde pentru ea și copiii ei dela Jancsi și dela princesa Chimay 150,000 franci ca desdăunare. O și mai plăcută decât cea din 23, a fost cea din 22 l. c. În localul de petrecere „Soala“, după cum scrie „Figaro“, se juca așa disă revistă cu cuclerturi, în care se cântă pe rând toate futeplămirile mai însemnate ale anului. Reprezenția a fost urmărită cu atențiune de către Rigó și princesa Chimay, cari se aflau într'o loje. Când însă ajunse rândul la aventura amorosă a țiganului Rigó cu princesa Chimay, întreg publicul surprins că vede nu numai copia, dér și originalul, se întorse spre Rigó aplaudând ironic. Rigó după aceste se uroă dimpreună cu princesa pe scenă ca să mulțămescă publicului, apoi părăsiră ambii braț la braț sala.

Literatură.

În „Tipografia modernă, Gr. Luis“ din București (str. Academiei 14) a apărut: **Doze spre-dece scrisori domnesci din arhiva orașului Bistrița (Transilvania)** copiate și adnotate de **Constantin C. Moisil**, stud. în litere, elev al școlii normale superioare. — Aceste 12 scrisori sunt de-ale domnilor moldoveni Stefan cel mare, Bogdan și Stefan cel tiner. Toate scrisorile sunt în limba latină, copiate de-a dreptul după originale. afară de unul, care e copiat după copie. Din punct de vedere istoric, aceste scrisori sunt de mare valoare, nu numai pentru-că constituie nise documente, de felul căroră avem puține, mai ales dela acești domni, ci ele contribuie foarte mult și la lămurirea relațiilor comerciale și industriale, foarte puțin cunoscute, ce existau între Ardeal și între statul moldovenesc în timpul dela sfârșitul veacului al 15-lea și începutul vécului al 16-lea. Mai multora din ele, d-l Moisil li-a adaus note explicative foarte de interes, 6r la urmă dă în facsimile semnele de fabrică, ce le are hărtia originalelor câtorva din scrisorile amintite. Din aceste facsimile se vede, că hărtia întrebuințată pe acel timp în Moldova, deși de multe-ori pörtă capul de zimbru moldovenesc, era fabricată mai ales la Brașov.

„M'aș mărita“, cântec pop. aranjat și armonizat pentru cor mixt (6 voci) de **Tim. Popavici**; prețul 50 cr.

Se află de vânzare la **Librăria Ciurcu**, Brașov; la „**Librăria diecesană**“ Caransebeș și la autor în Brașov (strada Prundului Nr. 8).

In editura librăriei H. Zeidner din Braşov a apărut: Aritmetică de F. E. Lurtz. Tradusă de un învăţător după a 6-a ediţiă germană. Partea IV: Raporturi, proporţiuni, regula de trei. Calculul procentelor şi intereselor. Calcularea solvirilor făcute mai înainte. Agiul. Regula de trei compusă. Calcularea intereselor după obiceiul comercianţilor. Calculul societăţii, alegaţiunii şi catenar. Terminul mediu. Interesele compuse. Calcularea facturilor, discountului, a hârtiilor de stat şi a acţiilor. Purtarea şi încheierea contului curent. Contabilitatea industrială. Operaţiunile fundamentale cu mărimi algebrice. Rădăcini cuadratice şi cubice. Permutaţiuni şi combinaţiuni. Ecuaţiuni de gradul I cu una şi cu mai multe necunoscute. Teme din planimetrie şi stereometrie. — Preţul unui exemplar 90 cr.

Imbunătăţirile, ce reclamă învăţământul comercial în România, de Komulus Ionaşcu, profesor la şcoala comercială de gradul I din Iaşi. Iaşi, tip. M. P. Popovici, 1897. — In acesta broşură de 14 pag. d-l Ionaşcu arată imbunătăţirile, ce le crede de lipsă pentru înaintarea învăţământului comercial în România, din care, după părerea dănsului, cele mai însemnate ar fi următoarele: 1) Înfiinţarea de cursuri serale comerciale pentru băieţi de pravăli şi adulţi. 2) Înfiinţarea de secţiuni comerciale la unele gimnasil reale şi la unele şcolile profesionale de fete. 3) Înfiinţarea unui curs de instituţiuni comerciale (introducere în scrierile comerciale) la şcolile deja existente. 4) Înfiinţarea unei catedre de limba şi literatura română la şcolile comerciale de gradul II. 5) Înfiinţarea unei catedre de scrierile financiare la şcolile com. de gradul II. 6) Elevii, care au terminat şcolile de gradul I şi II să facă un an de practică în vre-o casă de comerţ sau bancă, ori în o fabrică şi numai după aceea să fie admişi la examenul de diplomă. 7) Apucarea la instituţiunile de stat şi la funcţiunile, la care se cer cunoştinţe comerciale, numai absolvenţii ai şcolilor de comerţ. 8) Înfiinţarea de şcolile com. noue. 9) Înfiinţarea de birouri com. şi completarea colecţiunilor de mărfuri. 10). Escursiuni comerciale şi industriale în străinătate etc.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.
Din 24 Martie 1897.

Renta ung. de aur 4%	121.85
Renta de corone ung. 4%	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	122.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.10
Bonuri rurale croate-slavone.	97.50
Imprum. ung. cu premii	151.—
Losuri pentru reg. Tisei şi Segedin.	141.—
Renta de hârtie austr.	100.70
Renta de argint austr.	100.70
Renta de aur austr.	122.50
Losuri din 1860	141.50
Acţii de ale Băncii austro-ungară.	975.—
Acţii de-ale Băncii ung. de credit.	395.50
Acţii de-ale Băncii austr. de credit.	359.—
Napoleoniori	9.52 1/2
Mărci imperiale germane	58.67 1/2
London vista	119.70
Paris vista	47.57 1/2
Rente de corone austr. 4%	100.20
Nota italiene	45.10

Cursul pietei Braşov.
Din 25 Martie 1897.

Bancnote rom. Camp.	9.45 Vënd.	9.48
Argint român. Camp.	9.42 Vënd.	9.45
Napoleon-d'or Camp.	9.50 Vënd.	9.53
Galbeni Camp.	5.60 Vënd.	5.65
Ruble ruseşti Camp.	126.— Vënd.	—
Mărci germane Camp.	58.50 Vënd.	—
Lire tureceşti Camp.	10.60 Vënd.	—
Scriş. tenc. Albina 5%	100.75 Vënd.	101.75

„Auraria“ institut de credit şi economii în Abrud.

Convocare.

Domnii acţionari ai Institutului de credit şi economii „AURARIA“ din Abrud se invită prin acesta la

IX-a adunare generală ordinară, care se va ţine în Abrud, Lună în 19 Aprilie 1897 st. n. înainte de ameză, la 10 ore în localul institutului.

OBIECTELE DESBATEREI:

1. Raportul anual al direcţiunii, bilanţul anului 1896 şi raportul comitetului de supraveghiere.
2. Impărţirea dobânzii realizate.
3. Ficsarea preţului marcelor de presentă, pe anul curent.

4. Alegerea, alor 3 membrii în consiliul de direcţiune conform §§. 30 şi 31 din statute.

5. Alegerea membrilor comitetului de supraveghiere.

Domnii acţionari, cari voiesc a participa în persoană seu prin plenipotenţi, sunt rugaţi a-şi depune acţiunile şi eventual dovezile de plenipotenţă, cel mult până Sâmbătă în 17 Aprilie 1897 st. n. orele 5 după prânz la cassa societăţii noastre în Abrud, ori la cassa institutului de credit „Doina“ din Câmpeni.

Abrud, în 17 Martie 1897.

Direcţiunea.

Contul Bilanţului pro 1896.

ACTIVE:			PASSIVE:		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Cassa în numărariu	9865	75	Capital social: 300 acţiuni à fl. 100	30000	—
Cambii de bancă	264548	62	Fondul de rezervă statutar	20000	—
Imprumuturi ipotecare	54048	04	Fondul special de rezervă	6410	12
Efecte	8799	48	Fondul de pensiuine a funcţionarilor	7877	93
Mobiliariu fl. 528.27			Depunerii spre fructificare	225322	43
după amortisare de 10% „ 52.82	475	45	Cambii de bancă reescomptate	33989	—
Interese restante	252	50	Interese anticipate pro 1897	2980	60
Diverse conturi debitoare	200	60	Diverse conturi creditore	557	29
			Profit transpus din a. 1895 fl. 2520.25		—
			Profit net „ 8532.82	11053	07
	338190	44		338190	44

Contul Profitului şi Perderilor.

EŞIRI:			VENITE:		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Interese: pentru depunerii spre fructificare fl. 11523.66			Interese: dela cambii de bancă fl. 23880.21		
pentru fondul de pensiuine „ 378.65			„ imprumuturi ipotec. „ 4524.75	28640	41
pentru fondul special de rezervă „ 308.87	12211	18	„ efecte publice „ 235.45	1148	03
Spese: salare, chirie, spese de postă şi alte „ 4942.59			Provisiuni	6	—
Marce de presentă „ 656.—	5598	59	Taxe de transcriere	2520	25
Contribuţiune: dare de 10% după interesele de depunerii „ 1286.54			Profit transpus		
dare directă „ 2112.49	3399	03			
Amortisare din mobiliar	52	82			
Profit transpus din an. 1895 fl. 2520.25					
Profit net „ 8532.82	11053	07			
	32314	69		32314	69

Abrud, în 31 Decembrie 1896.

A. Filip m. p.
dir. executiv.

Silviu Lazaru,
comptabil.

Memברי direcţiunii:

Candin David,

Petru Macaveiu,

Georgiu Ivascu,

Ioan Macaveiu,

Subsemnatul comitet de supraveghiere a examinat Bilanţul present, Contul profitului şi al perderilor şi confruntându-le cu registrele principale şi ausilare ale institutului, constatăm, că le-am aflat cu acele în deplină consonanţă şi în ordine.

Basiliu Başiota,
preşed. comit. de supraveghiere.

Nicolau Lobonţiu,

Ioan Tode,

Laneş Giurchescu.

ANUNCIURI (inserţiuni şi reclame)

Sunt a se adresa subscriisei administraţiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administ. „Gazeta Trans.“

AVIS!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face şi reînvi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonaţi să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lamurit şi să arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.